

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Sacramentis. In qua Tractatibus decem de Sacramentis in genere, tum
speciatim, videlicet de Baptismo, Confirmatione, Eucharistia spectata ut
Sacramento, & ut sacrificio: de Pœnitentia, de Suffragiis, Indulgentiis, &
Iubilo, de Bulla Cruciat, de Extrema-unctione, & demum de Ordinis
Sacramento ...

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

Qualiter licitum sit Sacramentum recipere, & petere ab indigno ministro.
15

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76649)

statum constituunt pluribus obligationibus affectum, expostulant in susceptione suae legitimae dispositionis probationem. Non enim baptismus adulto ministratur, quin ipse suae fidei, rectaeque dispositionis testimonium praebet. Neque vilius ordinibus insignitur, neque matrimonio iungitur, quin prius probet nullum ad haec sacramenta impedimentum habere. Atque ita sustinet Sorus, in 4. disp. 12. par. 1. art. 6. Henrici lib. 1. de sacram. cap. 30. n. 6. Suar. 3. p. disp. 18. sect. 2. concl. 1. Bonac. disp. 1. de sacram. q. 6. p. 4. in fine.

3. Dixi per se loquendo: nam per accidens ministrari potest Sacramentum indigno, si sacramenti ministratio futura sit publica, ipseque suscipiens se publice dignum probauerit, quia creditur Christum Dominum in hoc casu potestatem suis ministris concessisse, siquidem traditori discipulo Eucharistiam porrexit, cuius indignitatem optime nouerat, quia in adstantium conspectu se probabat dignum. Alias ministris Sacramentorum graue onus impositum esset, vel probandi susipientium indignitatem, quam saepe probare non possent, vel nimia esset eis licentia concessa, multisque itrogandis iniuriis exposita, si absque dicta probatione secretò indignis negare sacramenta possent. Sic D. Thom. q. 80. art. 6. Egid. de Coninch. ibi: Nauar. cap. 21. n. 55. & 56. Henrici lib. 1. cap. 30. n. 5. Valent. 1. 4. disp. 6. q. 8. p. 3. vers. 4. peccatori. Suar. disp. 18. sect. 2. in media. Bonac. disp. 1. de sacram. q. 6. p. 4. n. 4. & alij apud ipsos.

4. Quod si obiciat nemi licitum esse sacilegio cooperari, quia est intrinsecè malum; at ministrans sacramentum indigno videtur illius sacilegio susceptioni cooperari. Ergo nunquam id licere potest? Facile responderetur negando ministrantem sacramentum indigno ob supradictum finem virandi proximi infamationem cooperari sacilegio susipientis receptioni, quia solum cooperari receptioni sacramenti, quatenus verò est sacilegia permittit ex iusta causa. Sic Suar. Henrici. Bonac. & alij supra.

PUNCTVM XV.

Qualiter licitum sit Sacramenta recipere, & petere ab indigno ministro.

1. Non est licitum petere administrationem, quam alius nullo modo licite praestare potest.
2. Ob tui, vel alterius grauem necessitatem, vel utilitatem bene potes petere administrationem, quam alius in peccato ob suam malitiam facturus est.
3. Seclusa supradicta necessitate, vel utilitate nequaquam potes etiam de parato administrationem petere.

1. **Q**uestio haec decidenda est ex his, quae diximus tract. 6. de charit. disp. ult. de scandalo, & tract. 14. de iuram. disp. 1. pun. 10. Primò namque statuendum est, nullo casu tibi licitum esse petere ab aliquo sacramenti administrationem, quam ipse licite praestare non possit, quia eo ipso velles rem illicitam fieri, quòd intrinsecè malum. Quia ratione non licet tibi extra mortis periculum ab excommunicato non tolerato Sacramenta Baptismi, & Penitentiae recipere, quia ipse praestare licite non potest, imò neque in mortis periculo, si alius adit, qui praestare velit. Stante vero periculo mortis, & deficiente ministro idoneo poteris ab excommunicato & iam non tolerato Sacramenta Baptismi vel Penitentiae recipere, quia horum sacramentorum receptio est summè necessaria: nam esto contritione salutem obtinere possis, difficile est eam habere, neque in eas angustias es conuertendus. Alia verò sacramenta, quia non sunt ita necessaria nequaquam potes etiam in articulo mortis ab excommunicato non tolerato suscipere. Excipe nisi incapax steteris sacramentum Penitentiae recipendi. Nam eo casu sunt tibi aequè necessaria ac baptismus, vel penitentia, quia illis suscipis salutem attentione consequeris, quam tamen amitteres ob contritionis defectum. Sic expresse tradit Egid. de Coninch. q. 64. art. 6. dub. 2. concl. 2.

2. Secundò dicendum est ob grauem tui vel alterius necessitatem, vel utilitatem optime potes petere sacramenti administrationem ab eo, quem scis in peccato ministraturum, siue parochus sit, siue non, siue paratus existat, siue non existat. Sic D. Thom. q. 64. art. 6. ad 2. Coninch. ibi dub. 2. concl. 1. n. 43. Valent. 1. 4. disp. 3. q. 5. pun. 3. Sanc. li. 7. de matr. di. 9. n. 8. Suar. 3. p. di. 18. sect. 2. vers. sed quare, & disp. 72. sect. 4. in fine. Bonac. disp. 1. de sacram. q. 6. pun. 5. n. 1. Ratio est, quia tu rem licitam & honestam petis, scilicet Sacramenti administrationem, quam minister & potest & debet tibi praestare. Quòd si non praestet eius malitia, & non tuae petitioni tribuendum est. Haec enim de causa tibi licitum est mutuum ab usurario, & iuramentum a iuratore falso, vel per falsos Deos expostulare, quia quantum est ex te rem licitam & honestam petis.

3. Tertio dicendum est seclusa graui necessitate, vel utilitate tui, vel alterius ne quis à sacerdote etiam parochi, vel

aliàs parato sacramenti administrationem peteret, si moraliter tibi constet male ministraturum. Tum ob charitatem proximi, qua teneris peccatum illius impedire, si commode possis, tum praecipue ne diuinus honor, & sacramentorum reuerentia debita laedatur. Sic Sorus in 4. disp. 1. q. 5. art. 6. Suar. disp. 18. sect. 2. circa finem. Egid. de Coninch. qu. 64. art. 6. dub. 2. n. 43. Bonac. disp. 1. de sacram. q. 6. pun. 5. n. 2. Colligitur quoque aperte ex cap. Sciscitantibus 15. q. 8. vbi Nicolaus Papa decidit ab adultero posse communionem percipi, donec Episcopalis sententia priuatus sit.

PUNCTVM XVI.

De numero & ordine Sacramentorum, & ritibus seuandis in eorum administratione.

1. Solum sunt septem sacramenta.
2. Ratione praedicta veritas probatur.
3. Qui ordo seruandus est in eorum numeratione.
4. Ritibus essentialibus sunt à Christo instituti, accidentales ab Ecclesia, qui si communes sunt, nequì priuatus Episcopus mutare.
5. Gratia est peccatum per se loquendo non seruare praedictos ritus ab Ecclesia praescriptos in sacramentorum administratione.

1. **V**eritas catholica est septem esse sacramenta nec plura, nec pauciora. Hic definitum est à Concilio Florent. in Decreto Eugen. 4. & à Trident. sess. 7. can. 1. & colligitur ex cap. ad abolendam de hereticis: vbi tanquam haeretici damnantur, qui aliter de sacramentis sentiunt, quam Ecclesia Romana. Constat autem Ecclesiam Romanam septem tantum sacramenta approbare, non sunt igitur afferenda plura, nec pauciora. Neque huic veritati obstat videntur opiniones asserentes in Eucharistia sacramentum corporis à sacramento sanguinis distinctum esse. Et in Sacram. Ordinis, ordines maiores inter se, & à minoribus ordinibus specie differre, quia Ecclesia solum definitum non esse plura sacramenta, quam septem. Plura inquam, quae in praedicto numero non continentur. Nam esto sacramentum Ordinis plures ordines inter se distinctos contineat, omnes tamen vnicum sacramentum Ordinis saltem in genere constituent, tamen sub eo plura sacramenta specie infima distincta contineantur. Neque item obstat, quod aliqui Patres mentionem sacramentorum facientes aliqua ex eis, & non omnia numerent, quia non eo ipso negant. Neque denique obstat, quòd locutionem pedum à Christo Domino factam sacramentum appellent, sicuti appellant Ambros. lib. 3. de sacram. cap. 1. & Bein. serm. in Caena Domini, quia sacramentum usurpat non proprie, & strictè pro signo sanctificante, & peccata venialia remittente, sed improprie, & secundum latam significationem pro signo denotante ipsos etiam iustos, & baptismum sanctificatos indigere noua locutione pro peccatis venialibus denud committis. Vide Nauar. sum cap. 22. n. 2. & 5. & cap. Nouit. de iudicio, notab. 3. n. 92. Bellarm. 2. p. lib. 1. cap. 5. Henrici lib. 1. cap. 3. 8. 1. Sayr. de sacram. lib. 2. cap. 1. q. unica. & cap. 2. art. 1. & 2. Suar. 1. 3. in 3. p. disp. 12. sect. 1. Valq. q. 64. disput. 135. n. 1. & seq. & q. 65. disp. 159. c. 1. & 2. Egid. de Coninch. q. 64. art. 1. dub. 1. & q. 65. art. 1. n. 4. & alij.

4. Ratio huius veritatis est institutio Christi. Congruentia optime traditur à D. Thom. q. 65. art. 1. quia his sacramentis integre perficitur homo tam quoad se, quam in ordine ad communitatem. Quinque enim sacramentis Baptismo scilicet, Confirmatione, Eucharistia, Penitentia & Extrema-Vnctione perficitur in se; Ordine vero, & Matrimonio quoad populum. Baptismo namque spiritualiter nascimur, & in Christo regeneramur. Iuxta illud Ioann. 3. Nisi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu sancto non potest introire in regnum Dei. & ad Titum: 3. per lauacrum regenerationis, & Confirmatione crescimus, & roboramur in vita per baptismum accepta in cuius sacramenti susceptione tempore nascentis Ecclesiae Spiritus sanctus visibiliter communicabatur, vt habetur Actuum 8. n. 17. & cap. 19. n. 6. Eucharistia nutrimur in hac spirituali vita, & contra insidias inimici robor accipimus, & Christo nostro capiti vnimur. Nā vt dicitur Ioan. 6. Qui manducat me vitet propter me. Quia tamen ab hac spirituali vita ob malitiam nostram solemus deficere, Christus Dominus, ne ob defectum remedij periremus, Sacramentum Penitentiae instituit, quo possimus ad vitam reuocari obtemer peccatorum remissione secundum illud Ioan. 20. Quorum remiseritis peccata remittentur eis, &c. Denique in hunc Extremam Vnctionem tui in remedium infirmitatum, quae ex peccato commisso relinquuntur, tum in adiutorium contra luctum, & specialem pugnam, quam cum demone in mortis articulo solemus, habere, sicuti colligitur ex epistola Jacobi cap. 5. Haec quinque sacramenta, vt ex dictis constat ad priuatum cuiusque utilitatem, & perfectionem sunt per se instituta. Alia duo sacramenta Ordinis, & Matrimo